

יציאות השבת פרק ראשון שבת

מסורת הש"ס

(א) [נקמן קטו. וזמשי יג.]
(ב) [לעיל טו.] ע"ז לט: חולין
(ג) [מוספתא פ"א.]
(ד) מדרש"ל ומדרש"ל כתבו
דבר עם דיבור והקפות
דבסמוך ד"ה ועל כו' כולם
דיבור אחד עם דלעיל ד"ה
שמע, (ה) חבורי אוהל במת
והאדם כו' כ"ג מדרש"ל
ועי' ר"ד מ' ורש"י (ו) כהלש"ל
פ"ב מ"ב, (ז) [וע"פ חס']
פסחים ז: ד"ה ו' וחס'
חגיגה כה. ד"ה יתנו וחס'
ימות טו: [ועי' ציריפס].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה הניחא וכו' במס' מבשרירין. ג"כ בתוספתא תני הכי ולא במשנה עיין צפ' ד' ממסכת מבשרירין צפ' הרב שמשון ז"ל:

גליון הש"ס

גמ' נזנתי שומאם אף על
הספקיק. ע"י מנגינה דף
שם נתיאח למ"ד בלי שומא
חושב. ע"י טונו קנגן מנגינה
דקט טי ע"א ד"ה ידיו
שטומוס: רש"י ד"ה תנחא.
ל"י תיבא. ע"י כרסות דף כה
ע"י כרסי ד"ה מלך שמת
לויס טי שו"ע: רש"י ד"ה
אמר ר'ין מלך אפי' תיבא
דקט שומאם בחיבורין.
ע"י כ"צמ דף דק ע"ב מוס'
ע"י על עולם: רש"י ד"ה
נזנתי שומאם וכו' אל
שיך ביותם דמוהל וכו'.
ע"י כרסי' טלסדות כרסי' ע"ב
נזנתיס: ע"י

הגהות הגר"א

[A] גמ' (ולר"ט דאמר כו'
עד ובאידך ס"ל כר"מ)
תא"מ:

מוסף רש"י

הבורח לגת. הבורח עניים
לירוקן צמח ולשלוט מן
העץ (י"ז ע"ג) ואלה הבורח
למקומן יין הוצא מהם אין
מכשירים דלה יתחל על (י"ז ע"ג)
(י"ז ע"ג) שבו אומרו הרב רש"י
לענין נטותיה בשמקם הנהגה
הוא וכן שם עומדין ומה
לחל יין צמח דרשקין מנייה
לענין (י"ז ע"ג) שבו אומרו הרב רש"י
בכלל עומדים, ואין מושקין
בטהרה. נזמים אף קרי
מטוקה ואין צריך לתוסק
נזמיה, דלא חשיב מזה
הוצא מן השקו, אשוי
שם גמור אלא הוצא על
ידו, אבל יין הוצא על
הטעמים משקין נדמה
לזה (י"ז ע"ג)

רבינו חננאל

מרדע שאמער אין עביוו
טפח ווי בקיפס טפח והוא
הל חשיב הל חול אהל עד
הדיוי עביוו טפח. וגורו על
מי שיש בקיפס טפח
להחשב אהל אט עוביו.
הבוצר לת כ' . אוקימנא
לעילא שתיקו לל הל
ענין, מי מי שרצ עניני
לדרכן בגת, אומר היה
שמיא שאין היוצר מכשיר
אותן העניני, שכונות
להוציא יין מהן ואמרו בה
כמה טעמי, אחד גזירה
שנא יבצרו בקיפוס
טמאות שחשיבת משקין
גורו אפילו על השתורו.
שני שאם יבצרו בקיפוס

מזופופת שאינן פולטות משק
שיש לקופות הללו אוגנין ונר
נחמן אמר גזירה שמה יש עלי

השאלה על ידי מעשה בצית המדרש ושמע שטמאיהו וטעה ולא ידע משום מה טמאיהו הם טמאי את המדרע משום כלים המאדילים על

המחשבה שהכלי עצמו המהאלי טמא וכל
 (ב) אקפה את בני שזו
 השומע ומענה (א) הא
 כתפו ואיהל צדו אחר
 משום כלים המהאלי
 אני אתקן שיהו דבר
 כל המטמלים מבין
 האדם שנושא אות
 עצמן בכל שהן וע
 בפותח טפח וא"ד יג
 בעביו טפח ויש בו
 היקפו משום עביו וא
 את בני שהלכה זו מ
 נחמן בר יצחק אף
 מעריסתו בו ביום
 מאיר: ואידך (ב) הבר
 הוכשר הלל אומר
 לשמאי (ג) מפני מה
 מוסקין בטהרה א"ל
 טומאה אף על המ
 המדרש אמרו הנכנס
 ואותו היום היה הלל
 כאחד מן התלמידים
 כיום שנעשה בו העג
 קבלו מינייהו ואתו
 מינייהו מ"ט אמר (ר)
 גזירה שמא יבצר
 (ד) הניחא למ"ד כלי מט
 אלא למ"ד אין כלי מ
 איבא למימר אלא
 הנינא גזירה שמא (ה)
 רבא אמר גזירה מש
 רב נחמן אמר רבו
 שאדם הולך לכרמו
 לבצירה או לא ונוטל
 ומזלף על גבי ע
 עדיין משקה טופח

לפי שהיו רוצין לעמוד בזמנין: קשה. לפי שהלל נשיא וענוותין: וגורר
 קבלו מינייהו ואמת תלמידיהו וגורר וקבלו מינייהו: מ"ט.
 והוכשר הא לא יחא ליה בזהוהא משקה דנפיק וקאזיל לאציד: בקופות
 דאמתא טומאת הכלי ונחשבה ליה למשקה להכשיר הואיל
 והכשירו והכשירו כחמת: הניחא למאן דאמר: ° לא ידענא היכא:
 לחושב משקה. להכשיר אוכל שחברו ואף על גב דלא אחשביה
 הוה: מוופות. כיון דלא אזיל לאציד יחא ליה לניאמתו:
 והכשירו. אשכולות הנושכות זו את זו וכשזא להפרידן נחטא המשקה
 עליהו ויזון ועדז צדיס ולא אפשר בלא סמיחה ומכשר:

מסמירין^{טו} וכן מוכח במסכת כלים דחשיב בית קבול דתנא^ה המרדע ש לא שכלע דרבנן כו' היו טהורים ונכנסו להלחל נטמא פ"ה הדרבנן לבדו נג טהור ככר של תרומה שנגע במלמלם שהמלמל לא קיבל טומאה מן הדר להוסיף הדרבנן אלא כ"י ישבר בית קבולו ולכן לא חשיב מ"ה בית קבול: וכן המסקיה דגזירה שנהא לבגרו בקופות ומקופות^ז לא ש"ן ציית צייתם דמיה השמן כשמן י"ל דהיינו צמולה היואל לאחר אצילה^ח לאחר שעמדו בכומר ע"י מסיקה אפי' רבי יעקב מודה דטהור וכן גזירה לנושכות ופעמים אחתי שפיר דחניה לקמן בריש חצית (דף קמה. ושם) המפלע צייתם ליי טמא חושב משקה.^{טו} [בתוספתא] (ב)^ה למכשיין (פ"ד מה) גבי עריבה הכל מודים הרי זה כבי יותן דברי רבי מאיר ר' יוסי אומר אחת טמא

וכאילו מתכוין באותן משקין ודעתו עליהן. שליש גזירה משום הנושכות, פי' יש מי שאומר כגון כות בהן הענבים ופולטין משקין, ויש מי שאומר שנושך אדם מאשכול ונוטפין ממנו משקין. ורב בשעת בצירה משקין ממה שזולף עליהן ועודם מחובקה והוא עדיין טופח, פירוש טופח שאם תטפח ידך עליו מתלחלת היד.

יין (ב"ב) עריבה שירד דלף לתוכה המים הניתזין והצפין אינן בכי יותן, נטלה לשפכה בית שמאי תטמאה, בית שמאי אומרים הרי זה בכי יותן וב"ה אומרים אינם בכי יותן. [פ"י סבר ר"מ כי בעת [עריבה] הטמאה לטהורה שאינו בכי יותן ואין כלי טמא חושב את המשקה.

ששמע השומע ומעקב בו' ממאורו משום כלים המאחזים על
המת. פי' בקונטרס טמאווה לאיכר טומאת ערב משום
דלוגע בכלים המאחזים^א שהן טמאין טומאת ו' דלין הנוגע בטמא מת
דטמא טומאת ערב מדאורייתא וקשה למה טעה השומע^ב והיה צבור

שטמאָוהוּ טומאַת ו' כיון דזכר פשוט
הוא שאדם הנוגע בטמא מת דטמא
טומאת ערב ועוד דמן התורה האיכר
טמא טומאת ו' משום טומאה בחבורים
דיקרב דיקרב בחבורים טמא ו'
מדלורוי' כדאמר בפ"ג דע"ז (דף טז)
וש' ואפילו בחבורים כל ידי אהל
טמא טומאת ו' כדמוכח בריש אהלות
(פ"א מ"ג) לך נראה שטמאָוהוּ לאיכר
טומאת ו' משום טומאה בחבורים
והשומע טעה לפי שאינו פשוט כ"כ
דין טומאה בחבורים והיה סבור
דמשום אהל טמאָוהוּ כיון שיש
הקיפו טפה לך שנה כל המטלטלין
מציאין טומאה לטמא כל אשר תחמיו
משום אהל צעובי המרדע^א:

וְיָבֹא אִתְּךָ ס"ל כ'ר'
לְגַת שְׁמַאי אֹמֵר
אֶת הַחֹכֶשֶׁר א"ל הַלֵּל
בְּצוּרִין בַּטְהָרָה וְאִין
אִם תִּקְנִישִׁי * גִּזְרִי
קָה נַעֲצוּ חָרֵב בְּבֵית
בְּנֵם וְהִיוּצֵא אֶל יֵצֵא
נֶאֱמַר וְיֹשֵׁב לִפְנֵי שְׁמַאי
וְהָיָה קֶשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל
גִּזְרֵי שְׁמַאי וְהַלֵּל וְלֹא
לְמִידֵיהֶו גִּזְרֵי וְקִבְלוּ
זַעֲרִי אֹמֵר ר' חֲנִינָא
בְּקוֹפּוֹת טַמְאֻת
אֶת חֹשֶׁב מִשְׁקֵין שְׁפִיר
אֶת חֹשֶׁב מִשְׁקֵין מֵאִי
אֹמֵר זַעֲרִי אֹמֵר ר'
לְגַת בְּקוֹפּוֹת מְזוּפּוֹת
הַנְּשׁוּכוֹת (דֹּאמֵר)
כִּי אֲבוֹה יַעֲמִים
עַם אִם הִגִּיעוּ עֲנָבִים
שְׂכֹל עֲנָבִים לְסוּחֻטּוֹ
וְשַׁעַת בְּצִירָה
לֵיהֶם: וְאִידֶךְ אֹמֵר
טִבִּי

מִשּׁוֹם אֵהָלָה וְאָף עַל פִּי שָׁלַל יְדֵעוֹ טוֹמְאָה בְּחִצּוֹרִים לֹא יִטְעוּ אֵלֶּה יִשְׁאֲלוּ הַטַּעַם: **וְעַל שֶׁאֵדָרֵם וּבְרָאִים** ^{יב} **בְּפֹתָהּ מִפָּנָה**. כִּיּוֹן לֵיכָה בָּהֶן טוֹמְאָה בְּחִצּוֹרִין בְּעִי אֵהָל חֲשׂוֹב כְּשֶׁאֵדָרֵם ^{יג} וְאֵת לִמָּה מִשּׁוֹם חֲצוֹרִים לִר' טַרְפוֹן וְהָא מִרְדַּע פְּשׁוּטִי כְּלִי עֵץ הוּא וְהָא מִקְצַל טוֹמְאָה דִּהָא ע"כ אִיירִי שְׁאִין הִדְרָבִן בְּחֹךְ הַמִּרְדַּע שֶׁאִם יִדְרָבִן דְּרָבִן תְּבוּכָה אֵהָל ע"כ אִיירִי אֲפִילוּ בְּכָל שְׂהוּרָא לֹא מָה שֶׁמַּחֲסִי דְחֲרָב הִרִי הוּא כְּהִלָּל אִפִּי ע"י אֵהָל כְּדִמְדוּכָה בְּרָא הִלְכָּה וְהָא הַפְּסוּק דְּבִחֲלָל חֲרָב דְּרִשִּׁין לִיָּה בְּטוֹמְאָה אֵהָל בְּזִמְרָא פ' כ"ג (דף נג:) וְאוֹרִי"ת דְּהַחֲשִׁיב בֵּית קִבּוּל מִקּוֹם שְׁנוּתִינן דְּרָבִן בְּמִרְדַּעַת וְהָא הוּי בֵּית קִיבּוּל הִיעָשׂוּ לְמַלְאוֹת שְׁאִין קוֹבְעִין אוֹתוֹ שֶׁ אֵלֶּה פַעֲמִים מִנִּיחִין וּפַעֲמִים מְחִירִים וְחוֹרִים וְחוֹךְ וְהָא דִּמְנָן בְּפ"ט דְּכֻלָּים (מַשְׁנֵה ה) כּוֹשׁ שְׂבֻלָּה לְיִגּוּרָא וְהַלְמַד בְּבֵהֶן כְּכֹר שֶׁל תְּרוּמָה טְהוֹר מִשְׁמַע דְּלִמְלַד חֲשׂוֹב פְּשׁוּטִי כְּלִי עֵץ לִכְךָ וְהַלְמַד מִמִּרְדַּע מִשְׁמַתָּא אֵהָל אַחַד וְאוֹרִי"ת לִדְכָּה לְאוֹקִמָּה בְּכַהֲ"ג שֶׁ"ל בְּנֵי טוֹמְאָה אָף עַל הַמִּסְיָקָה. פִּי הִר"ר פּוֹרֵת לְדַלְכִּי לֵאמֹר גִּזְרָא דִּיּוֹאֵל מַהֵס לֹא חֲשִׁיב מַשְׁקָה וְהָא דִּמְנָן בְּמַס' מַכְשִׁירִין (פ"י מ"ה) ^{טז} מוֹהֵל יִמִּים אִו' ג' וְהֵאִיר כִּר' יַעֲקֹב דְּרִישׁ חֲצִית (לְקַמֵּן קַמֵּד:) אֲבָל מוֹהֵל הִיּוֹאֵל ^{יז} וְהֵסֵת יוֹאֵל לְכַרְמוֹ לִידַע אִם הִגִּיעוּ עֲנָבָיו לְבָצוֹר נָמִי לֹא שִׁיךְ בָּהֶן וְהֵסֵת אִם הִגִּיעוּ וְיִזְמִי לְתַסְקוֹק אִם לֹא לֹא הוֹכֵרֵם: **הִנִּיחָא בְּצִי"ד בְּרִי** ד' דִּלָּךְ לְמוֹכָה בִּ"ש אֹמֵר הִרִי זֶה בְּנִי יוֹתָן כו' בְּד"ל בְּטוֹרָה אֲבָל בְּטוֹמְאָה אֲחֵת טוֹרָה בִּ"ש אֹמֵרִים בְּנִי יוֹתָן וְבֵית הֵלֵל אֹמֵרִים אִינוּ בְּנֵי יוֹתָן:

[illegible]

עין משפט
גר מצוה

קבו א ב מיי פיי"צ מהלכות
טומאת מת הלכה ה
סמג עשין רלא:
קבו ג ד מיי פיי"א מהל'
טומאת אוכלין הל' א
סמג עשין רמו:

תום' ישנים

(א) ול"ד לקופץ ועוף הפורח
 דלל חשבינן במס' אלהות
 דהא רגלי האיכר נוגעים
 בארץ כשהוא עובר:
 (ב) כלומר היה לך לגזור אף
 במסיקה משום דאי לא הא
 לא קיימא הא:
 (ג) והשתא נקט הבוחר לגת
 אורחא דמילתא וה"ה בוחר
 לצימקין:

מוסף תוספות

[illegible]

רב נסים גאון

הניחא למאן דאמר לא כל הטמאות אמרו תיובתא, לרבן שמעון בן גמליאל מחלוקת התנא קמא דפליג ודבריה בראש פ"י י"א מן המדרע ב' אצבעות והיקפו המזשקן מאי איכא למימר. ה, ואנא ברחמי שמיא כבר ין שהן בכי יותן דבור ר"מ. ש הפרשן אצל בית הלל בין